

λέγει ὁ Δασίδης, δικαιοσύνη καὶ εἰρήνη κατεφίλησαν» μὴ διαφέροντα τοῦ «οὐτως ἡγάπτησεν ὁ Θεός τὸν κόσμον ὥστε τὸν μὲν αὐτὸν τὸν μονογενῆ ἔπειμψε» συνδυχούμενου πρὸς τὸ «διὰ δὲ τὴν ἀμετανόητὸν σου καρδίαν θησαυρίζεις ὄργην ἐν ἡμέρᾳ ὄργης καὶ δικαιοκρισίας τοῦ Θεοῦ, ὃς ἀποδώσει ἑκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ».

Ἡ ἀνασκευὴ τῆς πρώτης πλάνης δὲν ἦτο δύσκολον νὰ ἀνασκευασθῇ ὑπὸ τοῦ Τερτυλλιανοῦ· ἡ δευτέρα ἀναφερομένη εἰς τὴν αὐθεντίαν τῶν βιβλίων, καίτοι ἐν ταῖς ἐσχάταις ταῦταις ἡμέραις πολλὴν σπουδαιότητα περιεβλήθη, δὲν παρέσχε πλείους δύσκολίας τῷ Καρχηδόνιώ τούτῳ διδασκάλῳ. Ἀν, λέγει, τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Λουκᾶ εἶναι ἀξιόπιστον καὶ ἐγκυρον, καίτοι οὗτος ἦτο μαθητὴς τῶν Ἀποστόλων, πολλῷ μείζονος ἀξιοπιστίας εἶναι τὸ κατὰ Ματθαίον καὶ Ἰωάννην, οἵτινες ἦσαν αὐτόπται καὶ αὐτήκοοι τοῦ Λόγου ἀπ' ὄργης· ὁ Μάρκος ἔλλα μὲν βιβλία ἀπορρίπτει ἐντελῶς, ἔλλα δὲ ἀκρωτηρίαζει· τίς θὰ κρίνῃ, λέγει ὁ Τερτυλλιανός, μεταξὺ αὐτοῦ καὶ ἡμῶν; ἡ ἀρχαιότης, ἀπαντᾷ, ἡ παράδοσις. «Τὸ κύρος τῶν ἀποστολικῶν ἐκκλησιῶν αηρύττεται ὑπὲρ τῶν Εὐαγγελίων, ἀτινα ἔχομεν περὶ αὐτῶν καὶ δι' αὐτῶν, ἦτοι τοῦ Ματθαίου, Ἰωάννου καὶ Μάρκου». ἀυτῇ ἐγγυᾶται ἡμῖν καὶ τὴν αὐθεντίαν καὶ τὸ κύρος τῶν συγγραφῶν τῆς Ν. Διαθήκης.

Δυστυχῶς οἱ ἀγῶνες τοῦ διδασκάλου τούτου δὲν κατίσχυσαν τῆς αἰρέσεως, ἡ ὁποία συγχωνευθεῖσα μετὰ ταῦτα μετὰ τοῦ μανιχαϊσμοῦ διετήρησε πολλὰς τοῦ Μάρκιωνος ἰδέας περὶ τῶν ἀγίων Γραφῶν ἀπέρρηπτον ὅλην τὴν Π. Δ. καὶ ἐπίστευον ὅτι ἡ Νέα ἦτο κατέ τι μὲν ἀπόκρυφος, κατέ τι δὲ μεταβεβλημένη· ὁ κακὸς ἄρχων διέσπειρε μεταξὺ τοῦ καλοῦ σίτου τὰ ζιζάνια, περὶ δὲ ὅμιλειν ἡ εὐαγγελικὴ παραβολὴ. Τὸ ἀγιον Πνεῦμα, διέσχιριζοντο, παρέσχεν εἰς αὐτοὺς τὸ μέσον νὰ διακρίνωσι τὸ ἀληθὲς καὶ γνήσιον ἐν τῷ ἀγίῳ Γραφῇ τοῦ ψευδοῦς καὶ νεοθευμένου. Τὰς Πράξεις τοῦ Λουκᾶ ἀντικατέστησαν διὰ τῶν τοῦ Λευκίου. Ήρεδέχοντο πολλὰ ἀπόκρυφα εὐχαριστία ἀντιτάσσοντες, καθὼς συμβάνει καὶ σήμερον, τὰς φωνασιώδεις ταύτας ἴστορίας κατὰ τῶν αὐθεντικῶν τοῦ Κυρίου. Αἱ πλάναι αὐτῶν μετωχετεύθησαν βραχέως καὶ ἀνεπικαθίστησαν εἰς τὰς ἔξ αὐτῆς πηγασές παραχρυζάς κατὰ τὸν μεσαίωνα. Παροδικῶς δὲ ποιούμεθα λόγον περὶ αὐτῶν διὰ νὰ δειχθῇ ἡ συγγένεια αὐτῶν πρὸς τὸν Γνωστικισμόν. Ἐν τῇ σειρᾷ τῆς μελέτης ἡμῶν ταύτης θέλομεν ἐπανέλθει, ὅπότε θὰ πραγματευθῶμεν τὴν ἴστορικὴν ἀνέλιξιν τοῦ κατὰ τῆς ἀγίας Γραφῆς ἀγῶνος μέχρι τῆς ιγ' ἐκκατοντακτηρίδος· ὅτι, καθ' ἡ ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε ἔξχεται, χρακτηρίζει τὰς κατὰ τῆς ἀγίας Γραφῆς προσθολὰς εἶναι ἀπλούστατα ἡ αὐθικεσία καὶ ἡ ὑποκειμενικότης. Ἡδη θὰ ἴδωμεν ὅτι ἐπικελούνται καὶ τὸν ὄρθον λόγον κατὰ τῆς ἀγίας Γραφῆς ἐν τῷ ἀγώνι, οὖς κατάρχεται ὁ ἔθνισμός.

Ἐπειδὴ δὲ πρῶτος γράψας κατ' αὐτῆς εἶναι ὁ Κέλσος, ἀπὸ τούτου ἀρχόμεθα.

(Ἀκολουθεῖ).

Homo Vetus.

Η ΑΘΗΝΑΙΣ.*

Δ'.

Ἐν τούτοις, εἰ καὶ ὁ Λεόντιος ἐίχε κοδμῆσε τὸν θυγατέρα αὐτοῦ διὰ τῆς τελειοτάτης ἀττικῆς ταιδεύσεως, οὐδόλως ἐφόδησε νὰ ἐκλέξῃ αὐτὴν ἐκ τῶν εὐγενῶν νεανιῶν τῆς χώρας ἢξιόν τινα οὔζυγον· τὸ δὲ πάντων παραδοξότατον ὅτι, ἀποθανῶν ἀφῆκε διαθήκην, ἐν ᾧ αἱ περὶ αὐτῆς διδόμεναι παραγγελίαι εὑρίσκονται ἐν ἀντιθέσει δεινῆν πρὸς τὰ πατρικὰ αὐτοῦ αἰσθήματα· τούτεστι κατέστησε γενικοὺς κληρονόμους τῆς σπουδαίας αὐτοῦ περιουσίας τοὺς δύο αὐτοῦ υιούς, Βαλέριον καὶ Γέσιον, εἰς δὲ τὸ ἵνδαλγα τῆς πατρικῆς του καρδίας ἀφῆκε μόνην τὸν ἔξις λακωνικὸν παραγγελίαν· ὅτις ωντα διοθάδιν εἰς τὴν φιλατάτην μου θυγατέρα Ἀθηναΐδα ἐκατὸν χρυσᾶ νομίσματα, ἐπειδὴ ἀρκεῖ αὐτὴν ἢ αὐτῆς τύχην, ἢ ὑπερέχουσα πᾶσαν γυναικείαν τύχην. Ἀκατανότος καὶ ἀνεξήγητος ιδιοτροπία! Ἡ δὲ λαμπρὰ Ἰσως τύχη, ἢς μετὰ βραχὺν χρόνον ἀληθῶς μετέσχεν ἡ Λεοντίας, ὡς αὐτὴν ἔστην ἀποκαλεῖ ἐν τῇ Ὁκταεύχῳ, προύκάλεσε τὴν παραδόσιν, καθ' ἣν ὁ πατὴρ αὐτῆς, ὡς φιλόσοφος, εἴχε διέδει τὴν τύχην τῆς κόρης, ἐπισκοπῶν τοὺς ἀστέρας. Ἰνα δὲ μεγαλοποιηθῆ ἔτι μᾶλλον ἡ μυθώδης εὐτυχία τῆς νεαρᾶς εἰδωλολάτριδος, δι' ιδιχυρᾶς ἀντιθέσεως παρεστάθη ὑπὸ τῆς ιδιορίας ὡς τις ἀπόκλητος καὶ ἀπόβλητος.

Ἐνεῦθεν ἄρχονται αἱ περιπέτειαι τῆς Ἀθηναΐδος, οἵτινες φαίνονται ἄξιαι μυθιστορίας μᾶλλον ἢ ιστορίας· καὶ τφόντι ἐπὶ τὸ μυθικώτερον διεπλάσθησαν ὑπὸ ἀρχαίων τε καὶ νεωτέρων. Ἄλλ' ἐπειδὴ αἱ κυριώτεραι ἀθηλαῖς μαρτυροῦνται, δὲν διστάζουμεν ν' ἀναγράψωμεν αὐτάς.

Μελανειμονούσα καὶ ἀτημέληπτον ἔχουσα τὸν οὐλόξανθον αὐτῆς κόμην πρωταν τινὰ μετὰ τὸν ἐνταφιασμὸν τοῦ φιλοστόγου αὐτῆς πατρὸς ἡ ηγωής τῶν γραμμάτων καὶ τοῦ κάλλους Ἀθηναΐς, δακρυθρέκτους δὲ τοὺς μεγάλους καὶ ζωηρούς αὐτῆς ὀφθαλμούς, κάθηται ἐν τῷ σκυθρωπῷ αὐτῆς κοιτῶνι ἐπὶ ἀνακλίντρου, καὶ ἔχουσα εἰς κεῖδας βιβλίον, φαίνεται ὡς νὰ ἀναγινώσκῃ. Ἄλλ' ὁ νοῦς της ὀνειροποιεῖ αἰθέριος, καὶ ἡ φιλόσοφος κόρη συλλογίζεται τὰς μεταβολὰς καὶ περιπτετείας ὅσας ὁ χρόνος καὶ αἱ ποικιλίαι τῆς ζωῆς συνεπιφέρουσιν εἰς τὸν ἀνθρώπον. Ἐπὶ πολλῶν δραν διετέλει οὕτως βεβυθισμένη εἰς τὰς φιλοσοφικάς της σκέψεις. ὅτε ἀνεῳχθεὶ η θύρα τοῦ κοιτῶνος αὐτῆς καὶ εἰδεν εἰσερχομένους, ὡς μάντεις κακῶν, τοὺς δύο αὐτῆς ἀδελφούς. Ἀπιύθυνε πρὸς αὐτοὺς περιεργα γλεύματα, ὡς θέλουσα νὰ μαντεύσῃ τὸν αἰτιαν τῆς παρακαίσου ταύτης ἐπισκέψεως τῶν, ἀλλ' ἀπὸ τὰ πρόσωπα τῶν ἀδελφῶν δὲν ἀδυνήθη νὰ ἔξαγαγῃ εὐάρεστα συμπεράσματα.

«Ἐρχόμεθα, εἰπεν ὁ πρωτότοκος Βαλέριος, γὰ δοὶ ἀναγγείλωμεν, ὅτι ὁ μακαρίτης πατὴρ μας πρὸιν ἔτι ἀποθάνη, συνέταξε διαθήκην, τὸν ὅποιαν ἐίχε παρακαταθέσει εἰς συμβολαιογράφον. Σῆμασον μᾶς ἐδό-

*) Ιδε ἀριθ. 45 σελ. 885—888.

θη ἀντίγραφον αὐτῆς καὶ φέρομεν τοῦτο πρὸς σὲ διὰ νά λάβῃς γνῶσιν τοῦ περιεχούμενου καὶ νὰ συμμορφωθῆς πρὸς αὐτό.

Καὶ διὰ μόνην αὐτὴν τὴν αἰτίαν μὲ ἔθεσατε εἰς τοσαύτην ἀνηδυχίαν καὶ ἀδημονίαν διὰ τοῦ παραδόξου αὐτοῦ τρόπου σας; εἰπεν δὲ Ἀθηναῖς, ἐπανερχομένην τρόπον τινὰ εἰς ἑαυτὴν ἀπὸ τὴν ἀνηδυχίαν. Ἐλυπούμεθα, ἐξηκολούθησεν ὁ Βαλέριος, νὰ σοὶ παράσχωμεν τὴν δυσαρέσκειαν, τὴν ὅποιαν βεβαίως ἔμελλε νὰ προξενήσῃ εἰς σὲ δὲ ἐιδόσις αὐτῷ. Καὶ τι λοιπὸν λυπηρὸν ἔνδιασθον δι’ ἐμὲ ἠδύνατο νὰ περιέχῃ διαθήκην; ἀπάντησεν δὲ Ἀθηναῖς. Ο πατήρ ἡγών μᾶς ἐπέβαλε τὸ χρέος νὰ σοὶ δώσωμεν ἐκατὸν χρυσᾶ νομίσκατα, τὰ δότια ἰδού σοι φέρουμεν. Καὶ ταυτοχρόνως ἔθεσεν ἐπὶ τῆς τραπέζης βαλάντιον, περιέχον τὴν ποδότητα ταύτην.

Καὶ τι νὰ τὰ κάμω αὐτὰ τὰ χρήματα; Αὐτὸ δὲν ἀνίκει πλέον εἰς ήμᾶς, εἶπεν ὁ Γέρσιος. «Ἔμεῖς, προσέθηκεν ὁ Βαλέριος, σεβόμενοι τὰς τελευταίας παραγγελίας τοῦ μακαρίου πατρός μας, ἐκπληροῦμεν προθύμως τὴν πατρικὴν θέλησιν, παραδίδοντες εἰς κεῖφας σου τὸ ωρισμένον δοι γρητὰς κληροδότημα· ἀπὸ τοῦδε δὲ ἄναλαμβάνομεν τὴν διεύθυνσιν τῆς λοιπῆς περιουσίας, τὴν ὅποιαν ἐγκατέλιπεν εἰς ήμᾶς καὶ τὴν ὅποιαν σκοπεύομεν νὰ διανείμωμεν μεταξύ μας οἱ δύο διὰ κλήρου».

«Καὶ λοιπὸν θέλετε λάβει τὴν σκληρότητα νὰ ἔκτελέσπετε κατὰ γράμμα τὴν πατρικὴν διαθήκην; ὑπόθεστε πρὸς στιγμήν, ὅτι ἔκ τινος ιδιοτροπίας ἀπεφάσισεν οὕτως ὁ πατήρ μας· δὲν τολμῶ νὰ κατακρίνω τὴν ἀπόφασίν του, διότι ποτὲ δὲν ἔλαβον παρ’ αὐτοῦ δυσαρέσκειαν, ἀλλὰ πάντοτε φιλοστόργηγου διαθέσεως δείγματα. Ἄλλ’ ὑμεῖς δὲν εἴσθε ἀδελφοί μου; δὲν πρέπει νά ἔχητε συμπάθειαν πρὸς μίαν ἀδελφὴν εἰς τοιαύτην νεαρὰν ἡλικίαν δρφανήν καὶ ἀπορον ὡς ἐκ τῆς διαθήκης τοῦ πατρός μας; Ὑποθέστε ὅτι ἐπλούτησατε ἐκ τύχης καὶ οὐχὶ ἐκ κληρονομίας· εἶναι δίκαιον νὰ μὲ ἐγκαταλείψητε ἔημον; Θὰ ἐβάσταζεν δὲ ὁ ψυχὴ σας νὰ βλέπητε τὴν μόνην ἀδελφήν σας ἐκτεθειμένην εἰς τὰς βιωτικὰς ἀνάγκας, ἃς ἐπιφέρει δὲ στέρησις;

«Ο τι ἀπεφάσισεν ὁ πατήρ μας, εἶπε ψυχρῶς ὁ Βαλέριος, εἶναι ιερὸν δι’ ήμᾶς, εἶναι νόμος οὐδὲν πλειότερον τοῦ ὅτι ἐπράξαμεν δυνάμεθα νὰ πράξωμεν, ἐκπληροῦντες κατὰ γράμμα τὴν πατρικὴν παραγγελίαν. — Ω θεοί! ἀνέῳγνης περιπαθῶς δὲ Ἀθηναῖς· ἐὰν ἐπέσυρα τὴν πατρικὴν δργὴν ἐναντίον μου, — μολονότι δὲν συναισθάνομαι ποτὲ νὰ ἐπραξά τι ἄξιον αὐτῆς, — τι ἔκαμα νὰ κηρυχθῶ ἀναξία καὶ τῆς ἀδελφῆς ἀγάπης;

— Οταν τὰ πατρικὰ αἰσθήματα διηγέρθησαν ἐναντίον σου, προσέθηκεν ὁ Γέρσιος, καὶ σὲ ἀπέκλεισαν τῆς κληρονομίας σου, ἐλπίζεις ὅτι οἱ ἀδελφοί σου δύνανται νὰ σοὶ παραχωρήσωσι τὸ ιδικόν των;

— Καὶ τι ἀπαιτεῖτε λοιπὸν ἀπὸ ἐμέ; — Απαιτοῦμεν, ἀπεκρίθην ψυχρῶς καὶ μὲ πολλὴν ἀδιαφορίαν ὁ Βαλέριος, ν’ ἀναχωρήσῃς αὔριον ἀπὸ τὴν πατρικὴν μας οἰκίαν, εἰς τὴν ὅποιαν σκοπεύομεν μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ νὰ κάμωμεν τὴν διανομὴν τῆς περιουσίας, καὶ ἐπιθυμοῦμεν πρὸς τοῦτο νὰ κιμέθα ἐλεύθεροι. — Ή ἀπόκριδις αὐτῇ τοῦ Βαλερίου τοσοῦτον ἡρέθισε τὴν

ἀναξιοπαθοῦσαν καὶ ἄλλως ἄχοδον κόρην, ὥστε μὲ τόλμην ἄμα καὶ ἀνδρικήν ἀπόφασιν ἀνεψιώνεσ: — Δὲν ἀπομακρύνομαι τῆς πατρικῆς μου στέγης, ὅχι! οὐδεὶς δύναται, δύτε δικαιοῦται νὰ μὲ ἐκδάληρ ἐντεῦθεν!

— Ἔμεῖς, ἐψώναξαν διὰ μιᾶς ἀμφότεροι οἱ ἀδελφοί, καὶ δυνάμεθα καὶ δικαιούμεθα νὰ σὲ ἐξώσωμεν ἀμέσως, ἐὰν ἔχῃς τὴν ἀνοσίαν νὰ ἐπιμείνῃς!

Καὶ ἐσπικώθησαν ἔτοιμοι νὰ ἐκπληρώσωσιν ὅ, τι πῆτελησαν· τὸ δὲ κίνημά των τοῦτο τοσοῦτον ἐκορύφωσε τὴν ἀγανάκτησιν, τὴν λύπην καὶ τὴν ἀδυμονίαν τῆς δρφανῆς, ὥστε ἐλειποθύμησε καὶ, πιπτούσα κατὰ γῆς, ἔκαμεν ἀρκετὸν κρότον, ὥστε ν’ ἀκούσῃς ἡ πρόσης μπτρός θεία αὐτῆς, εὐρισκούμενην εἰς τὸν παρακείμενον θάλαμον, πῆτις καὶ ἐσπεύσεν ἀμέσως εἰς τὸ δωμάτιον τῆς Ἀθηναΐδος, καθ’ ἣν στιγμὴν ἀπεμακρύνοντο ἀπ’ αὐτῆς οἱ ἀδελφοί της, καὶ ἐπανίγαγεν αὐτὴν εἰς τὴν ζωὴν διὰ θωπειῶν καὶ περιποιήσεων οἰονεὶ φιλοστόργου μπτρός. Δυστυχής ὁ ἄνθρωπος, οὔτινος τὴν καρδίαν καθιστᾶ ἀναίσθητον καὶ σκληράν τὸ χρυσόν! Εὐτυχής δὲ καὶ μακάριος ἐκεῖνος, δύστις κατορθοῖ νὰ ἥναι κύριος αὐτοῦ!

Ἐπὶ τέλους, ἀφοῦ διὰ τῶν προσπαθειῶν τῆς θείας της συνηλθεν εἰς ἑαυτὴν δὲ Ἀθηναῖς καὶ πνοιέσε τοὺς ὄφθαλμούς της, ἀναπολοῦσα τὰ διατρέξαντα, προχίσε ν’ ἀναλύπται εἰς δάκρυα, τὰ δόπια κρουνηδὸν κατέβαινον ἐπὶ τῶν ωχρῶν αὐτῆς παρειῶν. Ή καλὴν κάγαθὴν θεία της προσεπάθει νὰ τὴν παρηγορήσῃ, λέγουσα αὐτῇ, ὅτι εἶναι εἰσέτι ἐλπίς νὰ διορθωθῇ ἡ ἀδικία τῆς διαθήκης, ἐὰν ἀπεφάσιζον νὰ καταφύγωσιν εἰς τὰς ἀρχὰς καὶ τὰ δικαστήρια.

— Άλλὰ πῶς; εἶπε μετὰ συγκινήσεως δὲ Ἀθηναῖς, πῶς νὰ ἐλπίσωμεν ἡμεῖς συνδρομὴν ἀπὸ ἔνοντος, δταν οἱ οἰκεῖοι καὶ συγγενεῖς ἐκβάλλωσιν ἡμᾶς εἰς τοὺς δρόμους; ποῖον δικαίωμα ἔχομεν νὰ ἐπικαλεσθῶμεν τὴν συμπάθειαν ἔνονων, δταν πατήρ καὶ ἀδελφοί δὲν ἔλαβον δι’ ἐμὲ συμπάθειαν; τι νὰ εἴπω εἰς ἔκείνους, τῶν δόπιων μέλλω νὰ ἐπικαλεσθῶ τὴν βοήθειαν, δταν μὲ ἐρωτήσωσι διὰ ποίαν ὁ πατήρ σου σὲ ἔκαμεν ἀπόκληρον καὶ οἱ ἀδελφοί σου σὲ ἀπέβαλον τῆς πατρικῆς οἰκίας; Καὶ ταῦτα λέγουσα, ἀνελύετο ἐκ νέου εἰς δάκρυα. Ή δὲ θεία αὐτῆς, ἐλεησάσα αὐτὴν διὰ τὴν τόσῳ λυπηρὸν θέσιν της, εἶπε πρὸς αὐτήν. — Ησύχασε, ἀγαπητή μου ἀνεψιά, καὶ παῦσε τοῦ νὰ κλαίης καὶ νὰ καταστρέψῃς οὕτω τοὺς ὡραίους σου ὄφθαλμούς. Γνωρίζεις δτι ἔγω δὲν ἔχω τέκνα, ὥστε ἀπὸ τοῦδε δὲν εἰσαι πλέον ἀνεψιά, ἀλλὰ θυγάτηρ μου. Άληθῶς δὲν είμαι πλουσία, ἀλλ’ ἔχω δῆμα χρειάζονται ἵνα μεταβῶμεν εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ ἐπιζητήσωμεν ἐκεῖ τὸ δίκαιον μας. — Ή ίδεα αὐτῇ ἔκαμε ς ζωηράν ἐντύπωσιν εἰς τὴν Ἀθηναΐδα καὶ ἐπέφερε τὴν παρηγορίαν, ἥν πθελε νὰ ἐμπνεύσῃ εἰς αὐτὴν δὲ θεία της. Λαβοῦσα λοιπὸν ἀμέσως τὴν ἀνεψιάν μετέφερεν αὐτὴν εἰς τὴν ιδιαιτέρων αὐτῆς οἰκίαν, καὶ μετ’ ὅλιγον ἐπλεόν εἰς τὴν βασιλεύουσαν, δπου ἀφιχθεῖσαι ἐφιλοξενήθησαν εἰς τὸν οἰκον ἀλλης τινὸς ἀδελφῆς τοῦ θανότος Λεοντίου.

Ἐπὶ τοῦ θρόνου τοῦ Βυζαντίου ἀκάθητο τύτα Θεοδόσιος ὁ Βος, ὁ καὶ μικρὸς ἀπικαλούμενος, πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τοῦ πάππου του, τοῦ ἐπικληθέντος

μεγάλου, ὁ νεαρός υἱὸς τοῦ Ἀρικαδίου καὶ τῆς Εὐδοξίας ἐκείνης, πῖτις ἀπονῶς κατέρριψεν ἀπὸ τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου Ἱωάννην τὸν Χρυσορρήμονα καὶ εἰς ἔξοριαν δεινὴν αὐτὸν κατεδίκασεν, ὅπου ἀπέθανεν ἐν ταλαιπωρίᾳ τῇ 14 Σεπτεμβρίου τοῦ 407. Κατὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρός του, ὁ νεώτερος οὗτος Θεοδόσιος πᾶτο μόλις ἐπτάετης, ὥστε ἐδέσθε νῦν προκειμένη ἐπίτροπος τῆς βασιλείας. Καὶ Φυσικὸς μὲν τοῦ παιδὸς κηδεμῶν πᾶτο ὁ πρόδης πατρός αὐτοῦ θεῖος Ὄνφριος, ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Δύσεως· ἀλλὰ τοσαῦτη πᾶντα ὑπῆρχεν ἢ διαθορὰ συμφερόντων καὶ αἰσθημάτων μεταξὺ Κωνσταντινουπόλεως καὶ Ρώμης, ὥστε ἀνετέθη ἢ κυβέρνησις τοῦ κράτους εἰς τὸν ἐπαρχοντανόνταν, ἄνδρα διαπρέποντα ἐπὶ συνέσει, ἐμπειρίᾳ καὶ γενναιότητι.

Κατὰ δυστυχίαν, πιθανώτατα ἔνεκα ἀντιζηλίας μεγίστης, τὸ κυβερνητικὸν τοῦ Ἀνθεμίου στάδιον διεκόπη πρωτίως καὶ ἐν ἑτερι 414 ἢ ἀδελφὴν τοῦ Θεοδοσίου Πουλχερία, καίτερο μὴ ἔχουσα εἶγιν δεκαέξι ἑτῶν ἡλικίαν καὶ κατὰ δύο μόνον ἑπτά ὑπερβαίνουσα τὸν βασιλέα ἀνηγορεύθη Ἀύγούστα καὶ ἀνέλαβε τὴν ὑπερτάπτην ἀρχὴν. Ἡ Πουλχερία δὲν πᾶτο ἀμοιρίας παιδείας καὶ συνέσεως καὶ δεξιότητος περὶ τὸν διαχείρισιν τῶν πραγμάτων. Ἀφοσιωθεῖα εἰς τὸν παρθενικὸν βίον, διέζησε δι' ἀπαντος τοῦ βίου ἐν χρηστότητι καὶ εὐλαβείᾳ· ἀλλ' ὡς ἐκ τῆς ἀνατροφῆς, πᾶν ἔλαβεν ὁ ἀδελφὸς αὐτῆς Θεοδόσιος, παντελῶς ἐγγυμώθη τῶν προσποκουσῶν ἀρετῶν. Τοιοῦτος ἐν ἀτελεῖ σκιαγραφίᾳ δὲπὶ τοῦ θρόνου τοῦ Κωνσταντίνου καθήμενος, ὅτε ἡ Ἀθηναίης μετά τῆς θείας αὐτῆς ἀφίχθησαν εἰς Κωνσταντινούπολιν, αἰτησθεῖσαι τὴν ἀκύρωσιν τῆς διαθήκης τοῦ Λεοντίου.

Εἰς μεγάλην καὶ εὐρύχωρον αἴθουσαν τοῦ ἐν Βυζαντίῳ αὐτοκρατορικοῦ παλατίου, ἔνθα συνήθως ἐγίνοντο αἱ δημόσιαι ἀκροάσεις, ἵστατο θρόνος μεγαλοπρεπῆς ἐπικεκαλυμμένος ὑπὸ ὡραίας ἀγέιδος ἐκ-

χρυσοκεντήτου ἀλουργοβαθοῦς βελούδου, ἐφ' οὐ ἐκάθιτο ἢ Αὔγούστα Πουλχερία, ἐνδεδυμένη μεγαλοπρεπῶς μὲν ἀλλὰ κοσμίως. Ὁτε ἡνοίχθησαν αἱ πύλαι τῆς αἰθούσης καὶ ἐπετράπη ἢ εἰσόδος εἰς τοὺς ἔχοντας νὰ παρουσιάσωσιν εἰς ταν Αὔγούσταν ἀναφορὰς ἢ νὰ ἐκθέσωσι παράπονα, αὕτη, στρέψασα τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὴν εἰσόδον, περιειργάζετο μετὰ προσοχῆς τὰ πρόσωπα καὶ τοὺς χαρακτῆρας τῶν εἰσερχομένων. Μεταξὺ αὐτῶν εἴλκυσαν τὴν προσοχὴν τῆς δύο γυναικες, ιστάμεναι μετὰ συστολῆς συνύμμα καὶ εὐδημοδύνης εἰς μίαν γωνίαν τῆς εὐρυχώρου ἐκείνης αἰθούσης. Αὕται, παραχωρήσασαι εἰς ἀλλους τὸν πρὸ αὐτὸν τόπον, ἐφαίνοντο ὅτι ἐνόμιζον ἔαυτας εὐτυχεῖς, ἐνν κατώρθουν νὰ πλησιάσωσιν εἰς τὸν θρόνον ἔστω καὶ τελευταῖαι.

Ἡ μία ἐξ αὐτῶν πᾶτο πεντηκοντοῦτις, ἡ ἐτέρα δύμως, καίπερ ἔχουσα καταβίβασμένον μέχρι τῶν ὀφθαλμῶν τὸ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς κάλυμμα, ἐδείκνυε πολὺν νεαρὸν ἡλικίαν. Ὁ τρόπος, μὲ τὸν ὄποιον ἴστατο, τὰ κατάμαυρα τῆς νέας ἐνδύματα καὶ ἢ τρυφερὰ αὐτῆς ἡλικία, εἴλκυσαν τὴν συμπάθειαν τῆς Πουλχερίας καὶ ἀμέσως πέμπει ἔνα τῶν περὶ αὐτὴν διαγγελίων, ὅπως προσκαλέσῃ πρώτας αὐτὰς εἰς ἀκρόσιαν.

«Ἄς προτιμήσωμεν τὴν χήραν καὶ τὴν ὄρφανην, τὰ ἀσθενεῖ καὶ ἀπροστάτευτα ταῦτα πλάσματα!» εἶπε μεγαλοφώνως ἢ Αὔγούστα.

«Οταν ἐπλησίασεν εἰς τὸν θρόνον, καὶ ἡ Ἀθηναίης ἀνύψωσε τὸ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς κάλυμμα, τὸ ὄποιον ἀπέκρυψε τὸ μεγαλεῖτερον μέρος τοῦ περικαλλοῦς αὐτῆς τροστῶν, ἢ βασιλίς ἐθαύμασε τὴν ώραιότητα τῆς νέας. «Ἐὰν, εἰπε καθ' ἔαυτὴν, τοσαῦτα κάλλη συνοδεύωνται καὶ μὲ ἀνάλογα νοερὰ προτερήματα, ἢ νέα αὐτη θέλει εἰσθαι βεβαιώς ἐκ τῶν σπανίων φαινομένων τῆς ψύσεως». Είτα δὲ ἀποταθεῖσα μὲ ἀγαθότητα καὶ φιλοθρούσυνην. «Ποία αιτία σᾶς φέρει ἐνώπιόν μου, ἀγαπηταί μοι κυρίαι;

ΕΠΙΦΥΛΑΣΙ.

ΠΟΙΚΙΛΗ ΔΙΑΛΕΞΙΣ.

Οδέποτε ἴσως τοσαύτην ἐν Ἑλλάδι ἔλαβον ἐπίταπιν αἱ ἀρχαιολογικαὶ ἀνασκαφαὶ ὑπὸ ἔξων μάλιστα. Πλὴν τῆς γαλλικῆς ἀρχαιολογικῆς σχολῆς, τῆς γερμανικῆς τοιαύτης καὶ τῆς ἀμερικανικῆς, αἵτινες πᾶσαι τακτικὰς ἐνεργοῦσιν ἀνασκαψάς καὶ τὰ ἀρχαιομελετῶσι μνημεῖα, δημοσιεύουσαι τὰς μελέτας τῶν μελῶν αὐτῶν εἴτε ἐν ἰδίοις περιοδικοῖς συγγράμμασιν, εἴτε ἐν τοῖς πρακτικοῖς ἀκαδημεῖων, εἴτε ἐν ταῖς ἐφημερίαις, καὶ Σωμῆδοι καὶ ἄλλοι: ἔδη παρέστησαν ἀνασκαψὰς διενεργοῦστες. Πλούτον μέγχιν περικλείει τὸ ἔδαφος τῆς Ἑλλάδος, καὶ καθ' ἐκάστην εἰς αὐτοῦ ν' ἀντλῶσι προσθυμοποιοῦσται: οἱ τῶν νῦν γρόνων, τῶν φύτων καὶ τῆς ἐπιστήμης, λαοὶ ὡς ἀπὸ ἀκενώτου πηγῆς γρυπορρόου. Εξ αὐτοῦ

καὶ δι' αὐτοῦ πολλὰ διαφωτίζονται καὶ αἱ ἀρχαὶ καὶ βάσεις τοῦ νῦν πολιτισμοῦ ἀνευρίσκονται, θαυμάζεται δὲ ὁ μεγαλοφύτης ἐκεῖνος λαός, δὲ τοσαῦτα ἀληθῶς θαύματα συντελέσας. Οἱ νῦν πορφοὶ τοὺς ἀρχαίους συγγραφεῖς τῆς Ἑλλάδος μετὰ χεῖρας ἔχουσι, τὴν ἐλληνικὴν μυθολογίαν μελετῶσι: καὶ δι' αὐτῶν ὡς διδηγῶν βαίνονται πρὸς ἀρχαιολογικὰς ἀνακαλύψεις καὶ προσκυνοῦσι τὴν γῆν, ἥτις ἔφερε τοσαῦτα ὑψηλόρηγα δενδρά, ἔτι καὶ νῦν θαύλοντα καὶ εὐχύμους τῇ ἀνθρωπότητη πάσῃ παρέχοντα καρπούς. Μελετῶσιν ἐκεῖνοι τὸν ἐλληνικὸν πολιτισμὸν διὰ τῶν συγγραφέων, μελετῶσιν αὐτὸν διὰ τῶν μνημείων καὶ ἀποθηκαζούσιν αὐτὸν ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ἐν τε τῇ γηραιᾷ Εβρώπῃ καὶ ἐν τῇ πέραν τοῦ Ἀτλαντικοῦ χώρα, τῇ χώρᾳ τοῦ ἡλεκτρισμοῦ κατ' ἐσογήν. Αἱ ἐλληνικαὶ σπουδαὶ ἐν τῇ χώρᾳ τοῦ Κολούμβου ἐπίσης μεγάλην ἔλαβον καὶ λαμβάνουσιν ἐπίτασιν κατὰ τοὺς χρόνους τούτους καὶ τὰ περιοδικὰ δημοσιεύουσαι σοφάς μελέτας, θαύματα ἔχοντας τὴν ἐλληνικὴν ἀρχαιότητα, συγγράμματα δὲ ἐπίσης ἐμβριθῆ ἀντῆ ἀφιεροῦνται καὶ ἐν τοῖς πανεπιστημίοις εὑρέως αὕτη ἀντιπροσωπεύεται. Δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι ὁ σοφὸς κόσμος νῦν ἀποτελεῖ οἵονει Ἀκαδημίαν μεγάλην ἐν ᾧ μελετᾶται ἡ ἐλληνικὴ ἀρχαιότητα. Ἐν τῷ ἐλληνικῷ πνεύμα-

· Η νέα αὕτη είναι δινεψιά μου, εἶπεν ή πλικιωμένη γυνή. Πατήρ της πότο ούτ' είναι 'Αθηναίος φιλόσοφος Λεόντιος, οδηγεῖς αποθνήσκων διέθηκεν εἰς τοὺς δύο ἀδελφούς αὐτῆς δὲν τὸν περιουσίαν του, καλοροδοτήσας μόνον ἐκατὸν χρυσᾶ νομίσματα εἰς αὐτὴν· οἱ ἀδελφοὶ της τὸν ἀπέβαλον τῆς πατρικῆς της οἰκίας καὶ πλαγκάσθην νὰ καταφύγῃ πρὸς τὴν ὑμετέραν Μεγαλειότητα, ὅπως ἐπικαλεσθῇ τὴν συμπάθειαν καὶ τὴν δικαιοσύνην Σας. — Πολὺν ἀσπλαγχνος πατήρ, εἶπεν ή Λύγουστα, ἀποτεινούμενο πρὸς τὴν νέαν καὶ ἐπιθυμοῦσα ν' ἀκούσῃ τὸν ὄμιλον της.

— Δέγ τολμῶ, Μεγαλειότητα, ν' ἀπέδωσθω τοιαύτην κατηγορίαν εἰς τὸν πατέρα μου, ἀπεκρίθη μὲ φωνὴν τρέμουσαν ή 'Αθηναῖς, οδηγεῖς μέχρι τοῦ θανάτου του πάντοτε ἑδείκνυε δείγματα φιλοστογίας καὶ ἀγαθότητος πρὸς ἐμέ. 'Ενῷ μὲ πάγαπα καθ' ὑπερβολῆν, ἐνῷ ἐθρόντισε πολὺ διὰ τὴν ἀνατυφὴν καὶ παιδείαν μου, ἐνῷ προσεπάθει πάντοτε νὰ μ' ἀποκαταστήσῃ εὔτυκτη, δὲν ήτο ποτὲ δυνατὸν νὰ ματαιώσῃ δῆλους τοὺς ἀγαθούς τούτους σκοπούς κατὰ τὴν ὥραν τοῦ θανάτου του.

(⁴ Επειταὶ τὸ τέλος).

N. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ.

ΤΟ ΕΝ ΒΙΕΝΗ: ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΤΩΝ ΓΕΡΜΑΝΩΝ ΦΥΣΙΟΛΟΓΩΝ

Ἐν τῷ τμήματι τῆς φυσιολογίας ἐγένεντο ἀνακοινώσεις πλείστων πραγμάτων περὶ τοῦ καθορισμοῦ τῆς ἐνεργείας ἐκάστου τμήματος τοῦ ἐγκεφάλου. Κατὰ ταύτας ὁ ἐκ Πράγας καθηγητῆς Πίκη, ἐκτελῶν πειράματα

^{*)} Ιδε ἀριθ. 45, σελ. 899.

τι οἱ σοφοὶ συγκατῶνται καὶ ἀλλήλους προσαγορεύουσιν. 'Οποῖον μεγαλεῖον λαζοῦ, τούτου ἐπιτυχόντος!

Εἶναι γνωστοὶ οἱ δέκα καὶ ἔξι τόροι τοῦ 'Εγκυλοπαιδικοῦ λεξικοῦ Pierre Larousse ἐπιγραφούμενο Grand Dictionnaire universel du XIXe siècle. 'Ανεγερθέντος ἀρτὶ ἐν τῇ γενεθλίῳ πόλει τοῦ διευθυντοῦ τοῦ μεγάλου τούτου ἔργου Pierre Larousse μηνησίου, ὁ ἀρχιερώτης τοῦ Figaro κ. Francis Magnard ἀχρίερωτο τὸ πολιτικὸν αὐτοῦ δελτίον τῆς 5)17 86^{ου} τῷ ἔργῳ τοῦ ἀνδρὸς τούτου. Οὗτος περὶ τοῦ λεξικοῦ ἐν ἀλλοις λέγει καὶ τάδε: « Ήπειρὰ τὰς ἀτελείας, περὶ τὰς πλάνας ἐν τοῖς γεγονόσι καὶ τὰς κρίσειν, αἴτινες δυνατὸν νὰ παρεισθῶσιν ἐν τοσούτῳ πολυτόμῳ ἔργῳ, τὸ Μέγα Λεξικὸν παραμένει οὐχ ἡττον ἔργον ἐξόγως ὡφελιμον, βοήθημα σχεδὸν ἀπαραίτητον παντὶ γράφοντι ». 'Η κρίσις αὕτη τοῦ διαπρεποῦς ἀρχιερωτάκτου τοῦ Figaro φαίνεται ἡμῖν δρυθάτη καὶ δικαιοτάτη. Προσειμένου περὶ ἐγκυλοπαιδικοῦ λεξικοῦ διείλει τις πάντοτε μετ' ἐπιφυλάξεως νὰ ποιῆται γρῖσιν αὐτοῦ πραγματείαν δὲ συντάσσων νὰ

ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ Χερνχάζερ, κατώρθωσε διὰ τῆς καταστροφῆς μικρῶν τηματῶν τοῦ ἀμφιβληστροειδοῦς χιτῶνος νὰ προκαλέσῃ παρὰ τοῖς ζώοις παραμορφώσεις τοῦ ὀπτικοῦ νεύρου, ἐπεκταθείσας μέχρι τοῦ ἐγκεφάλου, ἐπὶ τῶν δοκιμῶν δὲ τούτων ἐξήγθησαν συμπεράσματα περὶ τῆς μεταδόσεως τοῦ αἰσθήματος τῆς ὄρασεως. Εἰς τὸ ἔδαφος τοῦτο τῆς ἀνατομικῆς πειραματικῆς φυσιολογίας τοῦ ἐγκεφάλου ἀνήκει καὶ ἡ ἐν τῷ λαρυγγολογικῷ τμήματι ἀνακοίνωσις τοῦ καθηγητοῦ 'Ουοδῆ (Βουδαπέστης) περὶ τοῦ ζητήματος τοῦ φωνητικοῦ κέντρου ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ. 'Ο ἐκ Βερολίνου Κράουζε πρὸ ἐτῶν ἀνεῦρε τὸ κέντρον τῆς κινήσεως τῶν φωνητικῶν χορδῶν ἐν τῷ κυριώτερον ἐγκεφάλῳ. 'Ηδη ὁ καθηγητῆς 'Ουοδῆ διὰ δοκιμῶν ἐπὶ κυναρίων, ἐφαρμοσθεῖσῶν ἐπὶ θέσεως, λίχνη ἐγγύς τῷ νωτικῷ μυελῷ κειμένης, ἀνεῦρε φωνητικὸν κέντρον μικρὸν ἀνωθεν τοῦ προμήκους μυελοῦ, κέντρον, ἡ τραυμάτισις τοῦ ὄποιου δι' ἐγκοπῆς συνεπάγεται πλήρη ἀπώλειαν τῆς φωνῆς. 'Ωσαύτως καὶ ὁ ἐκ Τυβίγγης καθηγητῆς Γκρούτσνερ ὡμίλησε περὶ τοῦ διὰ δοκιμῶν, ἐπὶ ζώων γενομένων, ὑπ' αὐτοῦ παρατηρηθέντος φαινομένου τῆς « ἀντιπερισταλτικῆς », καθ' ὃ ὁ ἐντερικὸς σωλήνη ἐκτελεῖ τὴν πέψιν οὐ μόνον ἀπὸ τοῦ στόματος πρὸς τὰ ἔντερα, ἀλλὰ καὶ ἀντιθέτως, διότι παρετηρήθη ὅτι θεραπεικαὶ οὐσίαι, εἰσαγθεῖσαι δι' ἑτέρας ὅδους εἰς τὰ ἔντερα, ἀνευρέθησαν βραδύτερον ἐν καταστάσει πέψεως ἐν τῷ στομάχῳ.

Ἐν τῷ τμήματι τῆς φυλακτρικῆς καὶ τῆς νευρολογίας ἐγένοντο σφοδραὶ συζητήσεις, καθ' ἀρτὸς δόκτωρ Γκρόσμαν ἐπραγματεύσατο τὸ ζητήμα τῆς δι' ὑποθολής (suggestion) θεραπείας παραλύσεων, βασιζόμενων ἐπὶ ὄργανοιν βάσεων, καταπολεμήσας τὴν γνώμην, ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐφρυμοσθῇ ἡ ὑπνωτικὴ ὑποθολή πρὸς θεραπείαν ὁργανικῶν παραλύσεων, καὶ εἰπὼν ὅτι καὶ αὐτὰ τὰ κατεστραμμένην νεῦρη διὰ τῆς θεραπευτι-

άνατρέχη εἰς εἰδικὰ συγγράμματα· ἀλλὰ τὰ τοιαῦτα λεξικὰ πολλάκις χρησιμεύουσιν ὡς ἀφετηρία πρὸς οἰκοδομὴν ὅλου ἔργου, παρέχοντα ἀρκούσας πληροφορίας.

Καὶ αὖθις δὲ τάφος τοῦ Μεγάλου 'Αλεξάνδρου ἀνασκαλίζεται. 'Ο Μάξης δὲ Ζογκέβ ἀνακοινοῦται: ἐν τῇ Δίγυπτιακῇ 'Επιθεωρήσει πληροφορίας τινὰς περὶ τῆς πιθανῆς καὶ αὐτὸν θέσεως ἐν ἥκειται δὲ τάφος τοῦ Μεγάλου 'Αλεξάνδρου. 'Αλλὰ περὶ τούτου πολλάκις ποικίλαι εἴησαν γνώμαι, καὶ τις δὲ τῶν ἐν τῷ Αὐτοκρατορικῷ Μουσείῳ ἀποκειμένων σαρκοφάγων, διὰ λαμπρότατος, ὡς τοῦ μεγάλου κατακτητοῦ ὑπό τινων ἐλογίσθη τὸ κατ' ἀρχὰς. Εἶναι ἀληθὲς ὅμως ὅτι δὲ κ. Μάξης δὲ Ζογκέβ φαίνεται ἐπιψυλακτικός, δὲν ἐξαγγέλλει δὲ τὴν γνώμην αὐτοῦ ὡς ἀνακάλυψιν, ὡς ἐγένετο ὅλλοτε περὶ τοῦ τάφου τοῦ 'Αγαμέμνονος. 'Εν τοιούτοις ζητήμασι πάντοτε ἡ ἐπιφύλαξις ἐπιβάλλεται.